

PRODUKCE BETONU V SOUSEDNÍM POLSKU ■

CONCRETE PRODUCTION IN THE NEIGHBOUR POLAND

Maciej Gruszczyński

V příspěvku jsou fakta týkající se produkce betonu v sousedním Polsku. ■ This article presents facts concerning concrete production in the neighbour Poland.

Polsko se svou průměrnou roční produkcí betonu okolo 20 milionů m³ zaujímá čtvrté místo v Evropě – po Itálii, Německu a Francii, avšak před Velkou Británií, Českou republikou a Slovenskem. Rekordní produkce byla v roce 2011, kdy v souvislosti s infrastrukturními projekty financovanými z fondů EU bylo vyrobeno téměř 24 milionů m³. V Polsku, stejně jako v jiných zemích, je poptávka po betonu závislá na celkové ekonomické situaci. Po krátkodobém útlumu v uplynulých letech dochází nyní opět k oživení. V roce 2015 dosáhla produkce betonu 20 milionů m³ a byla tak o zhruba 3 % vyšší než v roce 2014 (obr. 7).

Zásadní význam mají velké infrastrukturální investice (výstavba silnic, vodohospodářských a energetických objektů a bytová výstavba, obr. 1), které zaujímají téměř 80procentní podíl celkové spotřeby betonu. V souvislosti s předpokládanou silniční výstavbou v roce 2016 dosáhne produkce betonu odhadem 21,4 m³ a v roce 2017 to bude dokonce 23,3 m³.

VÝROBCI BETONU

Počet lidí zaměstnaných v betonář-

ském průmyslu vzrostl v uplynulém desetiletí z 3300 v roce 2003 na 8500 v roce 2013. Za stejné období také výrazně vzrostl počet výrobních závodů. V současné době beton v Polsku produkuje 970 betonáren, které jsou ve vlastnictví 530 firem (obr. 2).

Z celkové produkce zaujímají 47 % výrobci s majoritním polským kapitálem, 45 % výrobních zařízení je ve vlastnictví nadnárodních koncernů a zbývající 8 % doplňují malé a střední podniky zahraničních vlastníků (obr. 3).

Betonárny v Polsku spotřebují téměř 40 % celkové produkce cementu, 16 % vytěženého kameniva a okolo 57 % chemických přísad. Z technologického pohledu je výroba betonu v Polsku na vysoké evropské úrovni, neboť převážná část betonáren byla vybudována v poslední době a je schopna produkovat technologicky vyspělé druhy betonů. Současné technické zajištění distribuce zaručuje možnost dodání betonu ve vysoké kvalitě pro náročné projekty kdekoli v Polsku. Stále více betonáren vlastní certifikáty v oblasti managementu a ochrany životního prostředí, které jsou garantovány známkou kvality „Dobry beton“ udělovanou polským Svazem výrobců betonu.

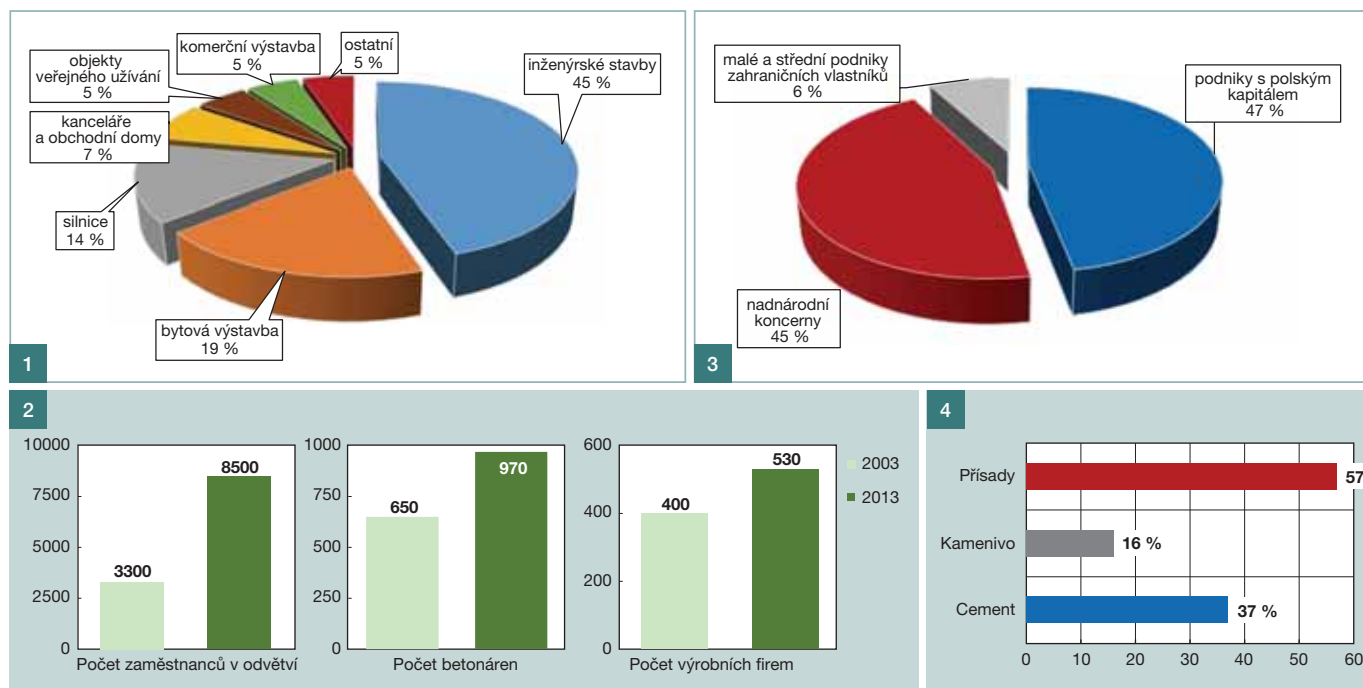
Největší počet betonáren je v Mazovském vojvodství, na jehož území se nachází hlavní město Varšava. Následují vojvodství, která se nacházejí zejména

na jihu Polska – Slezské, Malopolské, Dolnoslezské a Velkopolské (obr. 5).

PLÁNOVANÁ VÝSTAVBA SILNIC

V současnosti je v Polsku 650 km betonových dálnic a rychlostních silnic. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (pozn. red.: polská obdoba Ředitelství silnic a dálnic, dále GDDKiA) potvrdila, že má v nadcházejících letech v plánu financovat výstavbu dalších cca 800 km (obr. 6). Mezi známé přednosti betonových silnic patří nižší stavební a provozní náklady, delší trvanlivost – dokonce až 30 let, světlost povrchu a odolnost proti obrusu. Betonový povrch i pro výstavbu místních komunikací v poslední době upřednostňuje stále více obecních samospráv a zmiňovaný povrch se v poslední době osvědčil také při modernizaci mnoha letišť, ať již civilních či vojenských. Za zmínku stojí také to, že při vytváření všeobecných technických specifikací betonových povrchů vydaných v roce 2014 spolupracovalo vedení GDDKiA s polským Svazem výrobců betonu.

V souvislosti s požadavky na výstavbu silnic zveřejněnými GDDKiA se odhaduje nárůst spotřeby betonu o zhruba 4,5 milionu m³. Pokud bude výstavba rozdělena do pěti let, vychází každoroční navýšení poptávky po betonu na necelý jeden milion m³, což znamená asi 5 % současné polské produkce.

5

6

Obr. 1 Spotřeba betonu – procenta podílu z produkce v roce 2014 | Fig. 1 Segments of ready-mix concrete market in Poland – percentage share in production for 2014

Obr. 2 Srovnání počtu zaměstnanců a betonáren v uplynulém desetiletí | Fig. 2 Development of trade for ready-mix concrete in Poland within the last decade

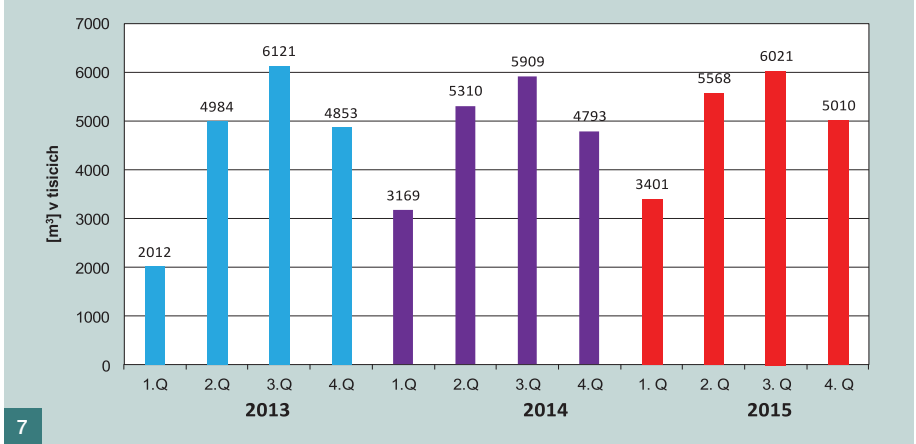
Obr. 3 Kapitálové rozložení producentů betonu v Polsku | Fig. 3 Structure of ready-mix concrete trade in Poland

Obr. 4 Podíl na spotřebě materiálů při výrobě betonu | Fig. 4 Material consumption by ready-mix concrete trade in Poland

Obr. 5 Počet betonáren v jednotlivých polských vojvodstvích | Fig. 5 Location of ready-mix concrete production installations in Poland according to voivodeships.

Obr. 6 Přehled zhotovených a plánovaných úseků betonových dálnic a rychlostních silnic | Fig. 6 Existing and planned sections of motorways and express roads with concrete pavement

Obr. 7 Produkce betonu v Polsku (po kvartálech) v letech 2013 až 2015 | Fig. 7 Ready-mix concrete market in Poland (progressive quarters) for the period 2013–2015

7

SHRNUTÍ PO ČTYŘECH KVARTÁLECH ROKU 2015

Produkce betonu v jednotlivých kvartálech roku 2015 byla vyšší než ve srovnatelných obdobích roku 2014 (obr. 7). Vzestup poptávky byl způsoben nárůstem bytové výstavby (postup stavebních prací byl příznivě ovlivněn počasím zejména na začátku roku), výstavbou inženýrských staveb, zejména čističek odpadních vod, vodovodních a kanalizačních systémů. Zvýšený zájem byl

v neposlední řadě výsledkem intenzivní aktivity zahraničních investorů. Naopak pokles v očekávané poptávce na trhu byl ovlivněn počasím (enormně vysokými teplotami v létě), zpožděním v realizaci velkých infrastrukturních projektů spolufinancovaných z projektů EU a nízkou dynamičností ve výstavbě silnic a dálnic.

VYHLÍDKY NA ROK 2016 A NÁSLEDUJÍCÍ OBDOBÍ

Pro nejbližší roky se předpokládá nárůst produkce betonu zejména v souvislosti s rozvojem v oblasti bytové výstavby a potřebou následných infrastrukturních investic (důležitou roli zde bude mít i program vlády „Mieszkanie dla Młodych“ / „Bydlení pro mladé“), s plánova-

nou výstavbou dálnic, rychlostních silnic i místních komunikací. V plánu jsou také další investice do elektráren v Opole a Koziencice stejně jako výstavba nového bloku v elektrárně Turów a Jaworzno. V neposlední řadě se očekává uvolnění většího množství finančních prostředků na výstavbu v oblasti veřejných investic hrazených zejména z fondů EU. Polští výrobci betonu se mohou do budoucna dívat s mírným optimismem.

dr inż. Maciej Gruszczyński
Stowarzyszenie Producentów
Betonu Towarowego w Polsce
Politechnika Krakowska
a Katedra Technologii Materiałów
Budowlanych i Ochrony Budowli
e-mail: mgruszczyński@pk.edu.pl

Firmní prezentace

ÚVODNÍ PŘEDNÁŠKY:
Dopravní tunely v Praze
Petr Dolínek – náměstek primátorky hl. města Prahy
Smluvní vztahy při výstavbě slovenských tunelů
Ing. Viktoria Chomová – členka výboru STA
Okružní trasa metra v Kodani a další dánské tunelové projekty
Saren Degn Eskesen – prezident ITA
Tunelářské aktivity v Číně
Prof. Bai Yun – člen přípravného výboru

13. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE
PODZEMNÍ STAVBY PRAHA 2016
3. VÝCHODOEVROPSKÁ
TUNELÁŘSKÁ KONFERENCE
EETC 2016
23.–25. KVĚTNA 2016
PRAHA, ČESKÁ REPUBLIKA

PODZEMNÍ
STAVBY
23.–25. KVĚTNA 2016
PRAHA

ps2016@guarant.cz

www.ps2016.cz